

Izba Domów Maklerskich

**SPRAWOZDANIE
ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
IZBY DOMÓW MAKLESKICH
W 2006 ROKU**

WARSZAWA, 31 MAJA 2007 ROKU

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	3
2.	WŁADZE I ORGANIZACJA PRACY IDM	4
2.1.	WŁADZE IZBY	4
2.1.1.	WALNE ZGROMADZENIE	4
2.1.2.	ZARZĄD IZBY	6
2.1.3.	KOMISJA REWIZYJNA	7
2.2.	SĄD IZBY	7
2.3.	ORGANIZACJA PRACY IZBY DOMÓW MAKLESKICH	9
3.	SYTUACJA FINANSOWA IZBY	10
4.	DZIAŁANIA STATUTOWE IZBY DOMÓW MAKLESKICH W 2006 ROKU	11
4.1.	Regulacje prawne dotyczące funkcjonowania rynku kapitałowego	11
4.1.1.	Nowelizacja ustawy o obrocie instrumentami finansowymi	11
4.1.2.	Projekty 16 rozporządzeń wykonawczych	13
4.1.3.	Ustawa o nadzorze nad instytucjami finansowymi	14
4.1.4.	Krótką sprzedaż i pożyczki papierów wartościowych	15
4.1.5.	System rekompensat	17
4.1.6.	Upadłość WGI Domu Maklerskiego S.A.	20
4.1.7.	Indywidualne konta emerytalne	21
4.2.	Współpraca z Ministerstwem Finansów i z instytucjami infrastruktury rynku	22
4.2.1.	Rada Rozwoju Rynku Finansowego	22
4.2.2.	Zmiana systemu kodyfikacji operacji	23
4.2.3.	Nowy System Gwarantowania Rozliczeń	24
4.2.4.	Zespół Doradczy	25
4.2.5.	Zmiany harmonogramu sesji rozliczeniowych KDPW	26
4.2.6.	Standaryzacja mechanizmu zestawień instrukcji (pre-matching)	27
4.2.7.	Tablice informacyjne dotyczące pożyczek papierów wartościowych	28
4.2.8.	Ankieta w sprawie integracji operacyjnej	29
4.2.9.	Zmiana funkcjonalności systemu centralnego	30
4.3.	Działania wspierające Członków Izby w ich bieżącej działalności	31
4.3.1.	Opinia prawna w sprawie wystawiania Faktur VAT	31
4.3.2.	Opinia prawna w sprawie wypłaty dywidendy i odsetek uzyskanych przez klientów poza granicami RP	32
4.3.3.	Przekazywanie KPWiG informacji przez domy maklerskie	33
4.3.4.	PIT 8C	34
4.3.5.	Prywatyzacja spółek Skarbu Państwa	35
4.3.6.	Standard procedury przeciwdziałania oraz ujawniania przypadków manipulacji instrumentami finansowymi	35
4.3.7.	Zastrzeżenia UOKiK do umów i regulaminów domów Maklerskich	36
4.3.8.	Rozwój rynku opcji	38
4.3.9.	Anulowanie zleceń – sesja 2 stycznia 2007	39
4.4.	Promocja i działania środowiskowe	39
4.4.1.	Konferencja w Zakopanem 2006	39
4.4.2.	Jubileusz 10-lecia Izby Domów Maklerskich	40
4.4.3.	Wystąpienie na Jubileuszowym Posiedzeniu KPWiG	41
4.4.4.	Wystąpienia Członków Zarządu Izby Domów Maklerskich	42
4.4.5.	Patronaty honorowe	43

1. WSTĘP

Otoczenie rynkowe w 2006r.

Rok 2006 – rok jubileuszu 10-lecia Izby Domów Maklerskich był dla naszego rynku rokiem sukcesu:

- rekordowe obroty na GPW – ponad 75% wyższe niż w 2005r. i prawie 3-krotnie wyższe niż w 2004r.
- indeksy WIG i WIG20 osiągnęły swoje historyczne maksima
- rekordowa liczba nowych emisji

W roku 2006 obroty akcjami wyniosły 340 mld złotych. Najlepszym miesiącem był listopad, wtedy obroty akcjami wyniosły 36,9 mld złotych. Indeks WIG 44 razy w ciągu roku poprawiał swój historyczny rekord. Na parkiet trafiło 38 nowych spółek (w tym 6 zagranicznych), które pozyskały w sumie 2,44 mld złotych. Kapitalizacja w 2006 roku wyniosła ok. 632 mld złotych. Największy udział w obrotach mieli inwestorzy indywidualni, których udział w obrotach akcjami zwiększył się o 11% w stosunku do roku 2005. W roku 2006 obroty domów maklerskich zwiększyły się o 65% w stosunku do roku poprzedniego. Rekordowo wysoka była również wartość dywidend wypłaconych w 2006 roku i wyniosła ponad 12 mld złotych, co jest najwyższą wartością w historii polskiego rynku (w 2005r. roku 7,9 mld złotych).

Rok 2006 to również rok najlepszych w historii wyników finansowych domów maklerskich niewątpliwie jest to wynik wielu sprzyjających okoliczności: efektu konwergencji w związku z przystąpieniem do Unii Europejskiej, który przeszedł wszelkie oczekiwania, dobrej koniunktury w światowej gospodarce, ale przede wszystkim jest to efekt profesjonalnej, wytężonej pracy domów maklerskich.

Na koniec roku 2006 w Izbie Domów Maklerskich zrzeszonych było 20 domów maklerskich: W trakcie roku przystąpił od Izby jeden dom maklerski - Ipopema Securities S.A.

Członkowie Izby Domów Maklerskich w 2006r.

1. BESKIDZKI DOM MAKLERSKI SA
2. BIURO MAKLERSKIE BANKU BPH SA
3. BIURO MAKLERSKIE BANKU GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ SA
4. BIURO MAKLERSKIE BANKU INICJATYW SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH S.A.
5. CENTRALNY DOM MAKLERSKI PEKAO SA
6. DB SECURITIES SA
7. DOM INWESTYCYJNY BRE BANKU SA
8. DOM MAKLERSKI AMERBROKERS SA
9. DOM MAKLERSKI BANKU HANDLOWEGO SA
10. DOM MAKLERSKI BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA SA
11. DOM MAKLERSKI BZ WBK SA
12. DOM MAKLERSKI IDM SA
13. DOM MAKLERSKI PKO BP SA
14. DOM MAKLERSKI POLONIA NET SA
15. ERSTE SECURITIES POLSKA SA
16. ING SECURITIES SA
17. IPOPEMA SECURITIES SA
18. KBC SECURITIES SA
19. MILLENNIUM DOM MAKLERSKI SA
20. UniCredit CA IB POLSKA SA

Honorowi Członkowie Izby Domów Maklerskich:

Pan Wiesław Rozłucki – Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
w latach 1991 - 2006

Pan Jacek Socha – Przewodniczący Komisji Papierów Wartościowych i Giełd w latach
1994 – 2004, Minister Skarbu Państwa w latach 2004 - 2005

2. WŁADZE I ORGANIZACJA PRACY IDM

2.1. WŁADZE IZBY

2.1.1. WALNE ZGROMADZENIE

Walne Zgromadzenie jest najwyższym organem Izby. Do jego kompetencji należy między innymi uchwalanie programu działalności Izby, regulaminów działania organów Izby, wybieranie i odwoływanie członków Zarządu i członków Komisji Rewizyjnej, rozpatrywanie

sprawozdań organów Izby i zatwierdzanie sprawozdania finansowego Izby, ustalanie zasad opłacania i wysokości składek członkowskich oraz ustanawianie i nadawanie tytułów honorowych Izby.

W okresie sprawozdawczym odbyły się dwa Walne Zgromadzenia:

- I. Zwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 30 maja 2006 r. rozpatrzyło i zatwierdziło sprawozdanie Zarządu Izby oraz przyjęło sprawozdanie finansowe Izby za 2005 r. Zgromadzenie udzieliło absolutorium Zarządowi IDM oraz zapoznało się ze sprawozdaniami pozostałych władz Izby – Sądu Izby i Komisji Rewizyjnej. W związku ze złożeniem rezygnacji przez Pana Andrzeja Kalwasa, Walne Zgromadzenie powołało na stanowisko Wiceprezesa Sądu IDM Pana Michała Romanowskiego. Zgromadzenie podjęło również uchwałę programową (Uchwała Nr 4 z dnia 30 maja 2006 roku), określającą kierunki działań Izby w latach 2006 i 2007 w związku z wyzwaniem, jakie niesie ze sobą implementacja regulacji unijnych. Zgodnie z powołaną wyżej uchwałą główne działania Izby winny skupić się na:
 - ✓ dążeniu do deregulacji istniejących przepisów, wykazujących nadmierne, ostrożnościowe podejście regulatorów, które są przeszkodą w rozwoju działalności inwestycyjnej i obniżają konkurencyjność członków Izby Domów Maklerskich wobec innych krajowych i zagranicznych instytucji finansowych;
 - ✓ działaniu na rzecz zapewnienia zgodności krajowych przepisów z dyrektywami, z uwzględnieniem koniecznych okresów dostosowawczych, uwzględniających rozwój krajowych firm inwestycyjnych oraz zapobieganie wprowadzaniu przepisów bardziej restrykcyjnych niż wynika to z dyrektyw UE;
 - ✓ stymulowaniu powstawania nowych produktów giełdowych i rozwiązań, które pozwolą na wykorzystanie już istniejących oraz stymulowanie powstawania rozwiązań poprawiających płynność instrumentów finansowych (np. w zakresie krótkiej sprzedaży; zasad określania uprawnionych do głosowania, wprowadzenia kont zbiorczych (*omnibus account*));

- II. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w dniu 2 sierpnia 2006r. zostało zwołane w celu określenia niezbędnych działań w związku z upadłością WGI Domu Maklerskiego S.A.. Zgromadzenie zdecydowało o utworzeniu funduszu celowego na finansowanie pomocy prawnej, audytorskiej i obsługi public relations na rzecz Izby Domów Maklerskich oraz Członków Izby w związku z powołaną powyżej sytuacją.

2.1.2. ZARZĄD IZBY

Zgodnie ze Statutem Izby Zarząd wyznacza kierunki działań Izby. Do kompetencji Zarządu należy w szczególności podejmowanie bieżących decyzji w sprawach związanych z działalnością Izby, zarządzanie majątkiem Izby, zatwierdzanie rocznego planu finansowego Izby, nadzorowanie działalności Biura Izby, powoływanie komitetów i grup roboczych, powoływanie przedstawicieli Izby do organów doradczych, nadzorczych lub opiniodawczych, zatwierdzanie standardów działalności domów maklerskich i określanie przyjętych praktyk rynkowych. Szczegółowy zakres kompetencji i obowiązków Zarządu określa Statut Izby i Regulamin Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2006 r. skład Zarządu Izby był następujący:

1.	Prezes Zarządu	-	Maria Dobrowolska
2.	Wiceprezes Zarządu	-	Piotr Borowski
3.	Wiceprezes Zarządu	-	Jacek Jaszczołt
4.	Członek Zarządu	-	Waldemar Markiewicz
5.	Członek Zarządu	-	Jacek Rachel
6.	Członek Zarządu	-	Mariusz Sadłocha
7.	Członek Zarządu	-	Witold Stępień

Skład Zarządu w roku 2006 nie zmienił się.

W roku 2006 funkcje Sekretarza Zarządu pełnił p. Michał Turek.

W okresie sprawozdawczym odbyło się 14 posiedzeń Zarządu Izby.

2.1.3. KOMISJA REWIZYJNA

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy dokonywanie kontroli działalności Zarządu pod względem zgodności ze Statutem i uchwałami Walnego Zgromadzenia oraz kontrolowanie gospodarki finansowej Zarządu.

Na dzień 31 grudnia 2006 r. skład Komisji Rewizyjnej był następujący:

1. Przewodniczący	-	Paweł Kowalski
2. Zastępca Przewodniczącego	-	Maciej Trybuchowski
3. Członek Komisji	-	Krzysztof Polak

W okresie sprawozdawczym odbyły się 4 posiedzenia Komisji Rewizyjnej.

2.2. SĄD IZBY

Przy Izbie działa Sąd Izby, który jest samodzielną, wyodrębnioną jednostką. W ramach Sądu Izby działa Komisja Etyki. Sąd Izby rozpatruje spory o prawa majątkowe (z wyjątkiem sporów o alimenty i ze stosunku pracy). Sprawy niemajątkowe, o naruszenie przez Członka Izby postanowień Statutu, Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, standardów działalności domów maklerskich, przyjętych praktyk rynkowych lub zasad rzetelnego wykonywania działalności gospodarczej, a także sprawy o naruszenie regulaminów i uchwał władz Izby lub dotyczące działań godzących w dobre imię i autorytet Izby, w pierwszej instancji rozpatruje Komisja Etyki. Sąd Izby rozpatruje te sprawy w drugiej instancji. Komisja Etyki dokonuje również wykładni postanowień Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich oraz standardów działalności domów maklerskich i przyjętych praktyk rynkowych.

Na dzień 31 grudnia 2006 r. Sąd Izby działał w składzie:

Prezes Sądu	-	prof. Marek Wierzbowski
Wiceprezes Sądu	-	prof. Andrzej Szumański
Wiceprezes Sądu	-	mec. Michał Romanowski

Rzecznik Sądu - Katarzyna Czarnota
Z-ca Rzecznika Sądu - Sławomir Kamiński

Członkowie Komisji Etyki:

- Cezary Apanas
- Jarosław Cisło
- Marek Pijaj
- Agnieszka Rostkowska
- Barbara Tomczuk
- Jacek Trzaska
- Mariusz Zawieja
- Sławomir Ziemiński

Arbitrzy Sądu IDM:

- Marek Płaska,
- Krystyna Skolkowska,,
- Iwona Kamińska,
- Aleksander Śmidowicz,
- Rafał Abratański,
- Artur Balewski
- Barbara Joanna Borudzka,
- Andrzej Jarocho,
- Sławomir Kamiński,
- Marek Kijowski
- Paweł Kokieć
- Włodzimierz Kucharski
- Robert Lewandowski
- Jan Margel
- Paweł Malik
- Tomasz A. Miszczuk
- Wioletta Morawska
- Mariusz Obszański
- Krzysztof Polak

- Andrzej Przewoźnik
- Jolanta Sas-Kaczorek
- Karol Słoma
- Dariusz Zawadzki

W okresie sprawozdawczym Sekretarzem Sądu była Pani Agnieszka Purpurowicz.

2.3. ORGANIZACJA PRACY IZBY DOMÓW MAKLESKICH.

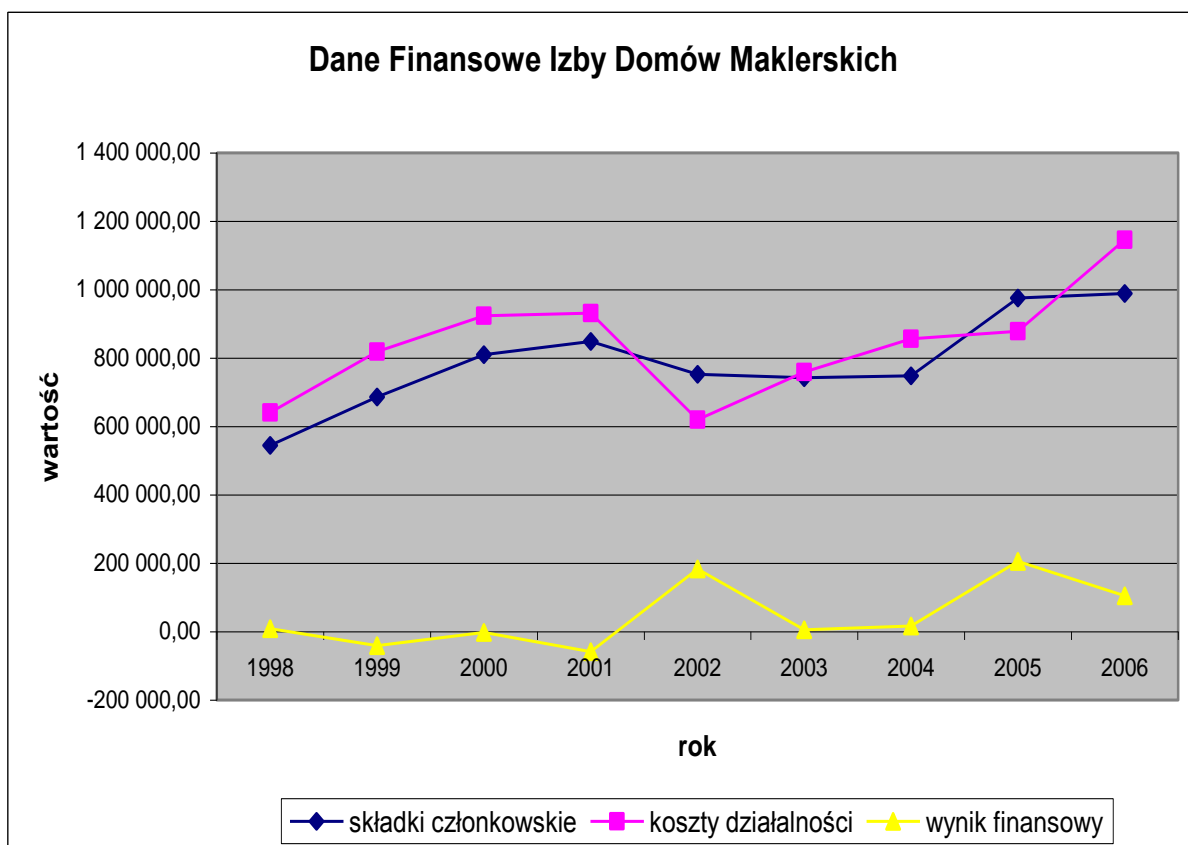
Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu, który na czas kadencji jest zatrudniony przez Izbę. Zarząd wykonuje swoje funkcje na posiedzeniach oraz za pośrednictwem Biura Izby. Biuro Izby Domów Maklerskich zajmuje się obsługą Izby. Izbę reprezentuje Prezes Zarządu lub wskazany przez niego Członek Zarządu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku w Izbie pracowało 5 osób, w tym 3 pracujące na pełnym etacie, jedna na 4/5 etatu i jedna na 2/5, na następujących stanowiskach: prezes zarządu, doradca zarządu, asystent prezesa, księgowa, sekretarz sądu. Dodatkowo jedna osoba od 6 lat przebywa na urlopie wychowawczym.

Bieżące zadania i kierunki pracy Biura określane są w oparciu o uwagi i wnioski Zarządu i Członków Izby. Szczególną rolę odgrywają spotkania osób reprezentujących domy maklerskie, zarówno na konferencjach organizowanych przez Izbę, gdzie spotykają się przedstawiciele wszystkich najważniejszych instytucji rynku kapitałowego, jak i spotkania wyłącznie we własnym gronie, czy też organizowane przez Izbę spotkania z przedstawicielami Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych, Krajowego Depozytu, Ministerstwa Finansów, Ministerstwa Skarbu Państwa oraz Rady Banków Depozytariuszy.

3. SYTUACJA FINANSOWA IZBY

Rok 2006 Izba Domów Maklerskich zamknęła zyskiem w wysokości 105 488,41 zł. Zmiany w poziomie otrzymanych składek członkowskich, kosztów działalności i wyników finansowych Izby na przestrzeni od 1998 roku do 2006 roku przedstawione są na wykresie poniżej.

Wszelkie informacje na temat sytuacji finansowej są zawarte w załączonym sprawozdaniu finansowym.

4. DZIAŁANIA STATUTOWE IZBY DOMÓW MAKLERSKICH W 2006 ROKU

Rok 2006 był kolejnym rokiem, w którym prace Izby Domów Maklerskich zostały zdominowane przez sprawy związane z kwestiami legislacyjnymi dotyczącymi przepisów regulujących funkcjonowanie rynku kapitałowego. Rok 2006 był bowiem okresem tworzenia i konsultacji aktów wykonawczych w związku z wejściem w życie w październiku 2005 roku trzech ustaw: ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym.

Również w 2006 roku rozpoczęły się prace nad kolejną nowelizacją, mającą w pełni implementować dyrektywę MiFID. Oprócz przedstawionych powyżej kwestii legislacyjnych Izba aktywnie współpracowała z instytucjami infrastruktury rynku (pkt. 4.2 Sprawozdania) a przede wszystkim wspomagała Członków Izby w ich bieżącej działalności (pkt. 4.3 Sprawozdania).

4.1. Regulacje prawne dotyczące funkcjonowania rynku kapitałowego

4.1.1. Nowelizacja ustawy o obrocie instrumentami finansowymi

Zgodnie z zapisami Dyrektywy MiFID wszystkie państwa członkowskie miały obowiązek wprowadzenia do swoich systemów prawnych rozwiązań zgodnych z Dyrektywą do 31 stycznia 2007 r. Projekt nowelizacji ustawy został przekazany do konsultacji międzyresortowych w dniu 5 września 2006r. Izba zgłosiła szereg uwag szczegółowych do projektu skupiając się na podstawowych dla funkcjonowania rynku zagadnieniach. Przede wszystkim była to kwestia zaproponowanych w projekcie rozwiązań dotyczących możliwości przeprowadzania przez domy maklerskie transakcji poza rynkiem regulowanym w tym transakcji bezpośrednich. Izba oprotowała te zapisy wykazując, że przyjęte rozwiązania są zdecydowanie bardziej restrykcyjne i nie dają domom maklerskim licencjonowanym w Polsce możliwości oferowania w ten sposób usług, jak jest to możliwe na bazie Dyrektywy dla podmiotów zagranicznych. Izba zwróciła uwagę szczególnie na dwie kwestie:

- brak zdefiniowania w projekcie „systematycznego internalizatora”, co powoduje, że obowiązki kwotowania są nakładane praktycznie na wszystkie domy maklerskie nawet te, które takie transakcje przeprowadzają incydentalnie,

- brak wskazania, że obowiązek kwotowania dotyczy wyłącznie sytuacji, spełniających łącznie określone w Rozporządzeniu 1287/2006 Komisji Europejskiej kryteria:

- transakcje zawierane są w sposób zorganizowany, ciągły i według określonych procedur,
- transakcje zawierane są na udziałowych papierach wartościowych notowanych na rynku regulowanym,
- transakcje zawierane są na papierach uznanych za płynne,
- wartość zawieranej transakcji nie przekracza przyjętej standardowej wartości wykonanego zlecenia dla danej klasy papierów wartościowych.

W ramach uwag do projektu nowelizacji Izba zgłosiła, wypracowany wspólnie z KDPW, GPW oraz Radą Banków Depozytariuszy całościowy projekt umożliwiający wprowadzenie kont typu „omnibus” obejmujący obok zmian w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, także zmiany w ustawie o ofercie publicznej, ustawie o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych źródeł, oraz w ustawach podatkowych.

Ponadto Izba postulowała wprowadzenie w ramach tej nowelizacji takich zapisów ustawowych, które umożliwiłyby rzeczywiste uruchomienie na naszym rynku krótkiej sprzedaży. Izba zaproponowała konkretne zapisy zmieniające art. 7 i art. 19 ustawy o obrocie oraz zmiany delegacji do wydania aktów wykonawczych w kierunku liberalizacji przepisów i ograniczenia regulacji jedynie do wdrożenia standardu umowy pożyczki.

Osobną kwestą było zgłoszenie przez Izbę uzgodnionego wstępnie z KDPW projektu zmian przepisów dotyczących funkcjonowania systemu rekompensat. Izba zdecydowała po raz kolejny domagać się zmian w zasadach regulujących tworzenie oraz uruchamianie wypłat z tego systemu (szczegóły w pkt. 4.1.5 Sprawozdania). Uwagi zgłoszone przez Izbę do projektu nowelizacji zostały przekazane domom maklerskim Komunikatem Nr 20/2006. Jednak organizując w dniu 3 listopada konferencję uzgodnieniową, Ministerstwo Finansów powołując się na konieczność szybkiego zakończenia prac poinformowało, że przedmiotem uzgodnień będą wyłącznie przepisy bezpośrednio związane z implementacją Dyrektywy MiFID. Inne, w tym wymienione powyżej sprawy, miały być ewentualnie przedmiotem kolejnej nowelizacji po uprzednich konsultacjach z nowo powołaną Radą Rozwoju Rynku

Finansowego. Aktywna działalność Izby w ramach prac grup roboczych powołanych przy RRRF i ścisła współpraca z instytucjami infrastruktury rynku w tym przede wszystkim z GPW pozwoliła na uzgodnienie i wprowadzenie do ustawy nowelizacyjnej zgodnych z oczekiwaniami rynku rozwiązań dotyczących krótkiej sprzedaży oraz umożliwiających licencjonowanemu w Polsce domowi maklerskiemu prowadzenie arbitrażu na papierach wartościowych będących w dual listingu. Najnowszy projekt nowelizacji ustawy z marca 2007 roku zawiera również zgodne z propozycjami Izby zapisy regulujące zasady zawierania transakcji bezpośrednich.

Proces nowelizacji ustawy nie jest jeszcze zakończony.

4.1.2. Projekty 16 rozporządzeń wykonawczych

W marcu 2006 r. rozpoczęły się międzyresortowe konsultacje projektów rozporządzeń wynikających z aktów prawnych regulujących funkcjonowanie rynku papierów wartościowych. Konsultacji podlegało 9 rozporządzeń wynikających z ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, 4 wydane na podstawie ustawy o funduszach inwestycyjnych, oraz po jednym z ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawy o ofercie publicznej i ustawy o rachunkowości. Izba zgłosiła uwagi do większości projektów (Komunikat nr 5/2006). Uwagi Izby dotyczyły przede wszystkim tych rozporządzeń, które znacząco wpływają na funkcjonowanie domów maklerskich i koszty prowadzenia działalności maklerskiej. Podstawowe zastrzeżenia zgłoszone do rozporządzenia o warunkach technicznych i organizacyjnych wymaganych do prowadzenia działalności maklerskiej przez firmę inwestycyjną oraz do prowadzenia rachunków papierów wartościowych przez bank powierniczy dotyczyły zbyt szczegółowego regulowania na poziomie prawa powszechnie obowiązującego kwestii technicznych, których ustalenie w opinii Izby powinno być pozostawione decyzji domu maklerskiego. Szczegółowe a jednocześnie często nieprecyzyjnie sformułowane przepisy określające sposób dostępu do pomieszczeń domu maklerskiego lub systemu informatycznego stanowią utrudnienie prowadzenia działalności. Izba zgłosiła również sprzeciw wobec faktu nierównego traktowania podmiotów zagranicznych działających na terytorium RP w formie oddziału i domów maklerskich licencjonowanych przez KPWiG w zakresie wymogów określających bezpieczeństwo danych klientów.

W rozporządzeniu w sprawie zakresu, trybu, formy oraz terminów dostarczania informacji przez niektóre podmioty prowadzące działalność maklerską oraz rachunki

papierów wartościowych Izba oprotowała zapisy znacząco zwiększające obowiązki domów maklerskich w zakresie raportowania do KPWiG zwiększające koszty i obciążenia biurokratyczne. Dodatkowe obowiązki informacyjne dotyczyły raportów bieżących o transakcjach klientów zawieranych poza rynkiem zorganizowanym na instrumentach finansowych dopuszczonych do obrotu regulowanego. Taki zapis powoduje obowiązek raportowania każdej transakcji cywilno-prawnej klienta, w opinii Izby zbędny, wobec obowiązków, jakie na akcjonariuszy nakładają przepisy ustawy, informowania o przekroczeniu progów zaangażowania w akcje danego podmiotu. Najwięcej uwag zgłoszono do rozporządzenia w sprawie trybu i warunków pożyczania maklerskich instrumentów finansowych z udziałem firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych. Izba przedstawiła propozycje zapisów, które mogłyby sprawić, faktyczne uruchomienie usługi, która w systemie prawnym jest opisana od wielu lat jednak sposób tej regulacji sprawił, że praktycznie nie funkcjonuje. Sprawa regulacji zasad pożyczek papierów wartościowych i wiążąca się z tym kwestia „krótkiej sprzedaży” zastała opisana w pkt. 4.1.4 Sprawozdania.

4.1.3. Ustawa o nadzorze nad instytucjami finansowymi

W styczniu 2006 r. został przedstawiony projekt ustawy o nadzorze na instytucjami finansowymi, którego celem miało być, zgodnie z uzasadnieniem, usprawnienie nadzoru na różnymi instytucjami finansowymi, uproszczenie procedur, ograniczenie uciążliwości dla podmiotów nadzorowanych oraz lepsze wykorzystanie środków przeznaczonych na finansowanie nadzoru nad instytucjami rynku kapitałowego, ubezpieczeniowego, emerytalnego i bankowego. W przekazanym do Ministerstwa Finansów stanowisku, Izba zwracała uwagę, że przedstawiony projekt nie realizuje założeń wynikających z uzasadnienia, bowiem nie zawiera koncepcji zintegrowanego nadzoru i jest jedynie mechanicznym połączeniem trzech istniejących instytucji nadzorczych bez próby ujednoczenia zasad i sposobu wykonywania nadzoru. Poważne wątpliwości budziła również decyzja o skoncentrowaniu kompetencji nadzoru nad rynkiem finansowym w organie jednoosobowym. Szeroki zakres zadań, wpływ na gospodarkę państwa itp. uzasadniają, w opinii Izby, kolegialność organu nadzoru. W przypadku takich organów ich poszczególni członkowie mogą skutecznie wykorzystywać doświadczenie z różnych segmentów rynku. W naszej ocenie nie jest możliwe by organ jednoosobowy mógł efektywnie tworzyć regulacje oraz

chronić tak szerokie spektrum podmiotów nadzorowanych, tym bardziej, że interesy ich niejednokrotnie są sprzeczne.

Izba podkreślała również fakt, że wobec wyzwania, jakie stanowi dla całego rynku obowiązek implementacji Dyrektywy MiFID do 31 stycznia 2007 roku zarówno na poziomie ustawowym, jak i na poziomie środków wykonawczych (około 30 aktów) oraz konieczności przygotowania naszego rynku kapitałowego do działania w znacząco zmienionym otoczeniu prawnym, wprowadzanie tak poważnych zmian organizacyjnych może zagrozić przebiegowi tego procesu i spowodować poważne komplikacje. Przedstawiony projekt spotkał się z powszechną krytyką instytucji finansowych. Podobne zastrzeżenia zgłosiły wszystkie instytucje działające w ramach Porozumienia na rzecz Rozwoju Rynku Kapitałowego. Pomimo to, po wprowadzeniu kilku korekt w tym zmiany organu z jednoosobowego na kolegialny ustawa została uchwalona i weszła w życie w sierpniu 2006 r.

4.1.4. Krótka sprzedaż i pożyczki papierów wartościowych

Wejście w życie w październiku 2005 r. nowelizacji ustawy o obrocie instrumentami finansowymi spowodowało konieczność zmiany wielu aktów wykonawczych, w tym rozporządzenia w sprawie trybu i warunków pożyczania maklerskich instrumentów finansowych, z udziałem firm inwestycyjnych oraz banków powierników. W opinii Izby była to doskonała okazja do dokonania znaczących zmian regulacji, które spowodowałyby rzeczywiste uruchomienie krótkiej sprzedaży. Fakt, że mimo istnienia od kilku lat przepisów umożliwiających świadczenie tej usługi, krótka sprzedaż na polskim rynku nie funkcjonuje, jest dowodem na to, że obowiązujące regulacje są nieodpowiednie. Niestety przedstawiony w marcu 2006 r. projekt nie spełniał oczekiwań środowiska. W opinii Izby podstawowymi mankamentami projektu były:

- zbyt mocna ingerencja w zasady współpracy pomiędzy podmiotami biorącymi udział w procesie pożyczania papierów wartościowych,
- wprowadzenie kolejnych typów umów takie jak ramowa umowa pośrednictwa, umowa pośrednictwa, umowa pożyczki oraz utrzymanie ramowej umowy pożyczki oraz ramowej umowy sprzedaży krótkiej,
- wprowadzanie procedur znacznie podnoszących koszty funkcjonowania pożyczek i ograniczających ich rozwój,

- brak ogólnych reguł określających zasady zabezpieczania pożyczek wartościowych.
- zbyt ostre wymagania nieuzasadnione ryzykiem dotyczące zabezpieczenia początkowego i dodatkowego w przypadku pożyczki zabezpieczającej sprzedaż krótką,
- przepisy zobowiązujące pożyczkobiorcę papierów wartościowych do odkupienia papierów i to wyłącznie w obrocie zorganizowanym.

W opinii Izby wyłącznie z umowy zawieranej pomiędzy stronami powinno wynikać, czy ustanawiane jest zabezpieczenie i czy jest ono przenoszone na rachunek pożyczkodawcy bądź pozostaje zarejestrowane na koncie pożyczkobiorcy. Ingerencja przepisów w drażliwą materię oceny ryzyka firmy inwestycyjnej może powodować znaczne ograniczenie działalności w tym zakresie. Jednocześnie Izba zwracała uwagę, że przyjęte rozwiązania blokady zabezpieczenia na kontach, rachunkach klienta - pożyczkobiorcy są jedynie operacją ewidencyjną. IDM postulowała, zatem przyjęcie ogólnej reguły: zabezpieczenie jest rejestrowane na kontach/rachunkach pożyczkodawcy chyba, że umowa stanowi inaczej. Ostre wymagania, brak spójności i elastyczności może być czynnikiem ograniczającym rozwój krótkiej sprzedaży. Ponadto Izba zgłosiła szereg uwag szczegółowych. W maju odbywały się spotkania z przedstawicielami IDM, RBD i KPWiG w celu uzgodnienia tekstu rozporządzenia. W opinii KPWiG wprowadzenie rozwiązań proponowanych przez Izbę wymagałoby zmian w art. 7 ustawy, dlatego też wydane rozporządzenie w kwestiach zasadniczych nie zmieniało dotychczasowego stanu prawnego.

W związku z tym we wrześniu, kiedy rozpoczęły się konsultacje nowelizacji ustawy, Izba zgłosiła całościowy projekt zmian umożliwiających liberalizację zasad udzielania pożyczek papierów wartościowych i praktycznego uruchomienia krótkiej sprzedaży. Zgłoszony przez Izbę projekt zapisów był wstępnie uzgodniony z GPW, KDPW, IZFiA i RBD. Zgodnie z decyzją Ministerstwa Finansów w tej fazie pracy nad nowelizacją problematyka wykraczająca poza bezpośrednią implementację MiFID została wyłączona z projektu i przekazana do prac grup roboczych w ramach RRRF. Grupa robocza w sprawie krótkiej sprzedaży rozpoczęła prace w listopadzie 2006 roku. Efektem prac jest ostateczne wypracowanie zmian zapisów art. 7 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi i rezygnacja w art. 94 z delegacji do wydania rozporządzenia regulującego tryb i warunki pożyczania papierów wartościowych oraz odpowiednie zmiany w ustawie o funduszach

inwestycyjnych. Zmiany te zostały umieszczone w projekcie nowelizacji ustawy z 16 marca 2007 r., który został przekazany do akceptacji Rady Ministrów.

4.1.5. System rekompensat

Widząc ryzyko dla inwestorów i uczestników systemu związane ze złym stosowaniem przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w grudniu 2005 roku Izba po raz kolejny rozpoczęła dyskusję na temat systemu rekompensat i zwróciła uwagę na dwa podstawowe uchybienia:

- ✓ sposób określenia stawki od aktywów wnoszonej przez podmioty zobowiązane,
- ✓ objęcie systemem rekompensat klientów podmiotów, które mimo, że generują ryzyko utraty aktywów nie wnoszą wpłat do systemu.

Pierwszy problem został rozwiązany. Po przeprowadzeniu dyskusji z KDPW na temat sposobu określania stawki Izba wystąpiła do KDPW z wnioskiem o zmianę zasad ustalania stawki. Krajowy Depozyt zgodził się z argumentacją Izby i od 2006 roku stawka od instrumentów finansowych jest jednakowa dla wszystkich uczestników.

Pozostał jednak problem drugi. W świetle art. 133 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi celem systemu rekompensat jest zapewnienie inwestorom wypłat do wysokości określonej ustawą środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych maklerskich instrumentów finansowych, zgromadzonych przez nich w domach maklerskich (w rozumieniu art.132 ust. 1 pkt.3 ustawy) z tytułu świadczonych na ich rzecz usług w zakresie czynności, o których mowa w art.69 ust.2, ust.3 pkt.1) i 3) oraz ust. 4 pkt.1) i 2). Zgodnie z wiedzą Izby Domów Maklerskich firmy inwestycyjne zarządzające portfelami na zlecenie inwestorów nie dokonują wpłat do systemu rekompensat, o ile nie prowadzą rachunków papierów wartościowych. Należy zwrócić uwagę, iż postanowienia przepisów ustawy nie warunkują wypłat inwestorom w przypadku niewypłacalności domu maklerskiego, uczestnictwem i dokonywaniem przez ten dom maklerski wpłat do systemu rekompensat. Jednak brak związku pomiędzy uczestnictwem w systemie rekompensat domów maklerskich i dokonywaniem wypłat jego uprawnionym klientom, może skutkować ponoszeniem kosztów (nieuzasadnionych przepisami) przez domy maklerskie wywiązujące się z obowiązków względem systemu. Nie dokonywanie wpłat do systemu rekompensat przez pewne kategorie podmiotów, których klienci są jednak objęci ochroną systemu rekompensat zwiększa ryzyko niewypłacalności części podmiotów, szczególnie firm inwestycyjnych wywiązujących się z

obowiązków względem systemu. Ziszczenie się takiego ryzyka jest całkiem realne, biorąc pod uwagę możliwość podwyższenia wpłat do systemu wyznaczonych z zastosowaniem stawki procentowej podniesionej do 1.8 % wartości posiadanych aktywów przez inwestorów. W wyniku faktycznego uczestnictwa w systemie rekompensat wszystkich zobowiązanych podmiotów obciążenia podmiotów dotychczas wpłacających mogłyby być dwukrotnie mniejsze przy tym samym poziomie zabezpieczeń (z uwagi na szacunkową liczbę podmiotów, które nie dokonują wpłat do systemu).

Należy podkreślić, że Komisja Papierów Wartościowych i Giełd nie zgodziła się z argumentacją Izby, twierdząc, że zarządzający portfelami nie generują ryzyka utraty aktywów klientów i w związku z tym nie mają obowiązku wnoszenia wpłat do systemu. Ta teza Komisji nie znalazła potwierdzenia w praktyce – przykładem jest upadek WGI Domu Maklerskiego S.A..

Izba Domów Maklerskich nadal dąży do naprawy funkcjonowania systemu rekompensat. W październiku 2006 roku Izba przekazała całościowy projekt zmian przepisów ustawy o obrocie instrumentami finansowymi dotyczących systemu rekompensat.

Uwagi Izby skupiły się na następujących kwestiach:

1. Dostosowania wyłączeń z definicji inwestora do wyłączeń załącznika nr I do Dyrektywy 97/9/EC. W sytuacji naszego rynku ograniczenie liczby inwestorów uprawnionych z systemu rekompensat jest bardzo uprawnione ze względu na fakt, że polski system gwarantowania tworzony jest od zera dopiero od roku 2001. Poziom rekompensat przysługujący danemu inwestorowi nie osiągnął jeszcze poziomu z Dyrektywy. W związku powyższym należy tak zdefiniować pojęcie inwestora w rozumieniu przepisów o systemie rekompensat by zmaksymalizować ochronę inwestorów, którzy zgodnie z powołaną Dyrektywą tą ochroną winni być objęci.
2. Jednoznacznego wskazania w ustawie podmiotów, które są zobowiązane do finansowego uczestnictwa w systemie gwarantowania interesów inwestorów. Na chwilę obecną, pomimo istnienia prawnego obowiązku uczestniczenia w systemie, niektóre podmioty zobowiązane ustawą do uczestnictwa w systemie (podmioty typu asset manager, towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzające portfelami klientów) nie dokonywały wpłat pomimo, iż ich klienci (aktywa klientów zarządzane przez te podmioty) byli objęci gwarancją systemu.
3. Zmianie stawek wpłat dotyczących instrumentów finansowych i środków pieniężnych z uwzględnieniem ryzyka utraty tych dwóch rodzajów aktywów oraz zmiana stawki

określonej przez Ministra Finansów w przypadku, gdy środki funduszu nie wystarczają na pokrycie roszczeń inwestorów. W obu przypadkach chodzi o proporcjonalność obciążeń poszczególnych uczestników systemu, jak również o zmniejszenie ryzyka operacyjnego prowadzonej przez uczestników działalności.

4. Jasnym wprowadzeniu zasady, że gwarantowane są te aktywa lub ta działalność, od których są dokonywane wpłaty.
5. Usprawnieniu komunikacji pomiędzy syndykiem upadłego uczestnika systemu a podmiotem zarządzającym systemem rekompensat oraz dostosowanie terminów do faktycznych obowiązków i możliwości wymienionych podmiotów.
6. Wprowadzeniu odpowiedniego nadzoru nad procesem likwidacji upadłego uczestnika systemu i nad weryfikacją roszczeń inwestorów. Kluczowe dla prawidłowego funkcjonowania systemu rekompensat jest wprowadzenie do ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze przepisów regulujących szczególne zasady postępowania w przypadku upadłości domów maklerskich w rozumieniu przepisów o systemie rekompensat. Przypadek WGI Domu Maklerskiego S.A. wykazał, że istnieje pilna potrzeba wprowadzenia takich regulacji. Postępowanie upadłościowe wobec takich podmiotów powinno zostać ukształtowane w analogii do przepisów określających szczególne zasady postępowania upadłościowego względem banków, a więc z aktywną rolą nadzoru w tym postępowaniu, z wyłączeniem stosowania przepisów o oddaleniu wniosku o ogłoszeniu upadłości z powodu braku środków w masie na pokrycie nawet kosztów postępowania, a także przepisów o umarzaniu postępowania upadłościowego z tej przyczyny, oraz z uczestnictwem w postępowaniu podmiotu prowadzącego system rekompensat.

Izba Domów Maklerskich zauważa również ryzyko związane z zarządzaniem systemem rekompensat ciężące na Krajowym Depozycie, który jest równocześnie izbą rozliczeniową dla naszego rynku. Zatem by zapewnić odpowiednią gwarancję dla interesów inwestorów oraz nie tworzyć dodatkowych obciążeń dla podmiotów zobowiązanych do uczestnictwa w systemie rekompensat Izba wraz z Giełdą zadeklarowała współpracę przy opracowaniu efektywnej koncepcji przekazania obowiązków zarządzania systemem do innego podmiotu.

4.1.6. Upadłość WGI Domu Maklerskiego S.A.

Upadłość WGI Domu Maklerskiego SA miała niewątpliwie charakter precedensowy. Co więcej, wiele cech tego podmiotu, czy okoliczności ujawnione przez Komisję przy okazji wykonywania nadzoru nad WGI DM SA oraz przy okazji odebrania zezwolenia na prowadzenie działalności, wskazują na to, że charakter działalności WGI DM SA był odmienny od działalności pozostałych domów maklerskich.

Mimo, że WGI DM nie był członkiem Izby Domów Maklerskich to konsekwencje jego upadłości były dla Izby i jej Członków bardzo poważne. Po pierwsze ze względu na fakt, że mogło to nadszarpnąć zaufanie inwestorów do branży maklerskiej, po drugie dla tego, że okoliczności upadłości wykazały niedostatki rozwiązań gwarantujących bezpieczeństwo inwestorów, funkcjonujących na naszym rynku.

W związku z tym Izba, w ścisłej współpracy z Członkami Izby, podjęła działania mające na celu minimalizację tych negatywnych skutków.

Ponadto rozpoczęte zostały działania medialne. Została zwołana konferencja prasowa, w której oprócz Prezes Izby uczestniczyli przedstawiciele Członków Izby – Prezes Jakub Papierski i Dyrektor Krzysztof Polak. Członkowie Zarządu Izby udzielili szeregu wywiadów, gdzie zarówno tłumaczyli zasady funkcjonowania systemu rekompensat jak i przedstawiali możliwe rozwiązania zaistniałej sytuacji.

Ponieważ system rekompensat ma za zadanie gwarantować bezpieczeństwo inwestorom, których obejmuje i gwarantować stabilność polskiego rynku kapitałowego, stąd wszelkie prowadzone działania miały na celu by proces wypłaty rekompensat był przeprowadzony transparentnie i z najwyższą dbałością o przestrzeganie przepisów prawa.

Zdaniem Izby Domów Maklerskich nie ma wątpliwości co do tego, że wszystkie osoby, spełniające kryteria „inwestora” na dzień upadłości, które utraciły swoje aktywa winny uzyskać rekompensaty z systemu rekompensat w wysokości odpowiadającej wartości utraconych aktywów objętych systemem. Jednak jest co najmniej wątpliwe, czy system rekompensat powinien być obciążony skutkami działalności WGI SA przed podjęciem działalności maklerskiej w rozumieniu przepisów o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Mając na względzie powyższe argumenty Członkowie Izby podjęli decyzję o zwołaniu Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i utworzeniu funduszu celowego. Członkowie Izby dokonali również wyboru kancelarii prawnej, która wspomagała prace Izby.

Izba w imieniu własnym oraz na podstawie udzielonych jej pełnomocnictw złożyła do KDPW i KPWiG wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu bądź do akt postępowania w sprawie WGI. Powyższe wnioski o dopuszczenie Izby do wszystkich dokumentów i informacji związanych z zarządzaniem środkami systemu w związku z ogłoszeniem upadłości WGI Domu Maklerskiego S.A. były uzasadnione istotnymi wątpliwościami dotyczącymi ustalenia faktycznej wysokości środków inwestorów będących klientami WGI Domu Maklerskiego S.A., a tym samym górnej granicy wartości aktywów objętych systemem rekompensat. Oba wnioski zostały odrzucone, mimo że w przypadku KPWiG Izba zwróciła się o ponowne rozpatrzenie sprawy, argumentując, że nie została w trybie art. 31 § 4 kpa powiadomiona przez Komisję o toczących się postępowaniach w sprawie WGI DM S.A. a jako organizacja społeczna, której zadaniem jest między innymi „ochrona uczestników obrotu papierami wartościowymi poprzez wprowadzanie i stosowanie zasad dobrej praktyki domów maklerskich oraz rozwiązań systemowych na rzecz bezpieczeństwa i stabilności rynku kapitałowego”, powinna mieć możliwość określoną w art. 31 § 5 kpa..

Odbyły się również spotkania w KPWiG, w których uczestniczyli oprócz przedstawicieli Izby i jej Członków również przedstawiciele KDPW oraz Syndyk WGI. Izba opracowała i przekazała Syndykowi, KPWiG oraz KDPW listę istotnych okoliczności, które muszą być ustalone i udokumentowane w celu prawidłowego określenia osób uprawnionych do otrzymania rekompensat oraz ich wysokości.

Na dzień 31 grudnia 2006 sprawa uruchomienia systemu rekompensat w związku z upadłością WGI nie została zakończona.

4.1.7. Indywidualne konta emerytalne

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej poinformowało Izbę, że realizuje „*Krajowy Program Reform na lata 2005-2008*”, którego jednym z zadań jest odbiurokratyzowanie indywidualnych kont emerytalnych i pracowniczych programów emerytalnych i zwróciło się do Izby z prośbą o przedstawienie stanowiska dotyczącego koniecznych z punktu widzenia Izby zmian legislacyjny, w wyniku których usunięte zostałyby bariery ograniczające rozwój dodatkowych form oszczędności emerytalnych.

Izba zaproponowała następujące zmiany:

- wprowadzenie realnych zachęt podatkowych w postaci ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych, tak, aby uczestnik IKE odczuwał ulgę podatkową nie w chwili wypłaty środków z IKE (czyli za kilkanaście, kilkadziesiąt lat), lecz już w momencie dokonywania rozliczenia podatkowego za rok w którym dokonał wpłat na IKE
- wydłużenie okresu, po upływie którego osoby posiadające IKE mogą bez żadnych dodatkowych kosztów dokonać wypłat transferowych do innych podmiotów oferujących IKE,

W związku z powyższym, jeśli system ma być prosty, bez rozbudowanej sprawozdawczości, to należy oddzielić IKE od PPE lub też ujednoczyć IKE i PPE w zakresie podatków. Zatem przekazana przez Izbę propozycja obejmą zmiany w ustawach o IKE i o PPE powodujące rozdzielenie systemów połączonych dość sztucznie i w sposób generujący liczne obciążenia biurokratyczne.

4.2. Współpraca z Ministerstwem Finansów i z instytucjami infrastruktury rynku

4.2.1. Rada Rozwoju Rynku Finansowego

Ministerstwo Finansów w dniu 14 września 2006r. na mocy Zarządzenia Ministra Finansów powołało Radę Rozwoju Rynku Finansowego, która ma być organem opiniodawczym i doradczym ministra właściwego do spraw instytucji finansowych w sprawach związanych ze wspieraniem rozwoju rynku finansowego.

Utworzenie Rady ma na celu umożliwienie przedstawicielom środowiska instytucji finansowych wzięcia czynnego udziału w wypracowaniu rozwiązań regulacyjnych, dotyczących bezpośrednio rynku finansowego.

W skład Rady wchodzi przedstawiciele z 28 instytucji związanych z funkcjonowaniem rynku finansowego w Polsce.

Izba zgodnie z prośbą Ministerstwa Finansów określiła następujące tematy, jakimi powinna zająć się Rada w pierwszej kolejności a mianowicie:

- uzgodnienia dot. Przepisów o krótkiej sprzedaży
- uzgodnienia bieżących koniecznych zmian regulacji systemu rekompensat
- wprowadzenie regulacji dot. kont omnibus

W związku z powstaniem dużej liczby Grup Roboczych w ramach funkcjonowania Rady Izba bierze udział w pracach tylko tych grup, które są ważne z punktu widzenia funkcjonowania domów maklerskich a są to następujące grupy:

- Grupa robocza ds. pożyczek papierów wartościowych i krótkiej sprzedaży,
- Grupa robocza ds. rachunków zbiorczych (Konta Omnibus),
- Grupa robocza ds. adekwatności kapitałowej firm inwestycyjnych,
- Grupa robocza ds. systemu rekompensat,
- Grupa robocza ds. przeglądu regulacji obrotu papierami wartościowymi,
- Grupa robocza ds. trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych.

4.2.2. Zmiana systemu kodyfikacji operacji

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych przesłał do Izby propozycję uproszczenia systemu kodyfikacji typów operacji stosowanych w systemie depozytowo-rozliczeniowym. Proponowane zmiany stanowią element procesu dostosowania kodyfikacji do rozwiązań wykorzystywanych w nowym systemie depozytowo-rozliczeniowym.

Przesłana propozycja uwzględniała uwagi zgłoszone w ramach prac analitycznych przeprowadzonych w 2005r. Dodatkowo KDPW zaproponował „zintegrowanie” odrębnych obecnie kodów operacji, wskazujących na podsystem, w którym następuje rozrachunek transakcji (RTGS oraz system wielosesyjny). Skierowanie transakcji do właściwego podsystemu rozliczeń odbywałoby się na podstawie rodzaju komunikatu przesłanego przez uczestnika KDPW, bez konieczności wskazywania odrębnego kodu typu operacji.

Izba po przeanalizowaniu wraz z domami maklerskimi propozycji Krajowego Depozytu zorganizowała spotkanie KDPW z Członkami Izby. Na spotkaniu ustalono, że kody operacji stosowane na rynku regulowanym pozostaną w niezmienionym kształcie, natomiast do pozostałych zmian w systemie kodyfikacji Izba nie wniosła uwag.

4.2.3. Nowy System Gwarantowania Rozliczeń

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych w kwietniu 2006 roku przesłał do Izby założenia do Nowego Systemu Gwarantowania Rozliczeń. Aktualny system gwarantowania transakcji kasowych zawieranych na rynku regulowanym ma historię rozpoczynającą się wraz z początkiem notowań na GPW w 1991r, a dla transakcji terminowych wraz z rozpoczęciem notowań kontraktów na indeks WIG 20 w 1998r. Izba Domów Maklerskich od wielu lat zgłaszała KDPW generalne postulaty dotyczące:

- ✓ Szacowania wartości środków wnoszonych przez uczestników zabezpieczających płynność rozliczeń przy użyciu metodologii szacowania ryzyka powszechnie uznanych jako standardy w tym zakresie w oparciu o pozycje netto nierozliczonych transakcji w poszczególnych papierach wartościowych i pieniądzach z uwzględnieniem prognozowanej zmienności cen papierów wartościowych. Wartość wnoszonych zabezpieczeń przez uczestnika powinna być określana w stosunku do ryzyka stwarzanego przez niego.
- ✓ Jednoznacznego i odpowiedniego do aktywności (lub ewentualnie odpowiedniego do ryzyka wynikającego z tej aktywności), określania obciążeń uczestników ponad dokonane regularne wpłaty do systemu w przypadku konieczności pokrycia ze środków Funduszu zobowiązań niewypłacalnego uczestnika.
- ✓ Zapewnienia przez KDPW SA na podstawie umowy z bankiem linii kredytowej, która zabezpieczy, szczególnie z uwagi na małą płynność niektórych papierów wartościowych, ryzyko wystąpienia potrzeby środków na rozliczenie transakcji ponad wartość środków pieniężnych zgromadzonych w Funduszu w celu ograniczenia opóźnień w rozliczeniach transakcji. To ryzyko nie powinno być zabezpieczane środkami funduszu (jak wcześniej sugerował KDPW), lecz podobnie jak na innych rynkach powinno być zabezpieczone linią kredytową.
- ✓ Wprowadzenia systemu łącznego szacowania ryzyka dla instrumentów rynku kasowego i instrumentów pochodnych.

Dotychczasowe, kosmetyczne zmiany regulacji nie były w stanie nadążyć za dynamicznie rozwijającym się otoczeniem rynkowym.

W 2006 roku KDPW podjął decyzję o wdrożeniu systemu gwarantowania opartego o wskazywaną przez Izbę jeszcze w 2004 roku, metodologię SPAN, stworzoną i rozwijaną przez Chicago Mercantile Exchange.

Struktura i mechanizm systemu gwarantowania w nowym systemie zarówno dla rynku kasowego, jaki i terminowego będzie występował w dwóch poziomach:

- depozyty zabezpieczające wraz z mechanizmem wyrównania do rynku,
- fundusz rozliczeniowy.

W trakcie prac nad nowym systemem Izba wskazywała, że zmiana systemu jest niezbędnym warunkiem rozwoju rynku kapitałowego. Izba zaproponowała rozważenie koncepcji szacowania ryzyka dla rynku terminowego na poziomie kont indywidualnych jak również na poziomie kont zbiorczych. Przyjęcie takiego rozwiązania pozwoliłoby na zintegrowanie systemu szacowania ryzyka kasowego i terminowego zarówno na poziomie rachunków papierów wartościowych – kont indywidualnych prowadzonych przez KDPW jak i kont depozytowych – kont zbiorczych. Izba zauważyła brak założeń, co do szacowania depozytów zabezpieczających uwzględniających pozycje z rynków organizowanych przez różne podmioty np. GPW i MTS-CETO. Izba zauważyła również brak wzmianki na temat mechanizmów limitowania ryzyka nie pokrywania niedoborów w przypadkach, gdy zgromadzone depozyty zabezpieczające i środki funduszu rozliczeniowego są niewystarczające. Izba ponownie postulowała, aby Depozyt zapewnił na podstawie umowy z bankiem linię kredytową, która zabezpieczy ryzyko wystąpienia potrzeby środków na rozliczenie transakcji ponad wartość środków pieniężnych zgromadzonych w Funduszu w celu ograniczenia ryzyka wystąpienia opóźnień w rozliczeniach transakcji.

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych zapewnił, że postulaty Izby zostaną uwzględnione przy dalszych pracach nad Nowym Systemem Gwarantowania Rozliczeń.

4.2.4. Zespół Doradczy

Ustawa o obrocie instrumentami finansowymi wprowadziła w roku 2005 istotną zmianę w zakresie udziału przedstawicieli uczestników KDPW w organach statutowych spółki. Dotychczas zarówno przedstawiciel domów maklerskich jak i przedstawiciel banków depozytariuszy wyznaczeni przez organy statutowe reprezentujących ich organizacje byli pełnoprawnymi członkami Rady Krajowego Depozytu. W obecnej ustawie zasada ta została zniesiona a w zamian powołano Zespół Doradczy w skład, którego mają wchodzić przedstawiciele: emitentów, banków powierników, domów maklerskich, zagranicznych firm inwestycyjnych i zagranicznych osób prawnych wykonujących zadania z zakresu centralnej

rejestracji papierów wartościowych oraz przedstawiciele każdej ze spółek prowadzących rynek regulowany. Zgodnie z art.46 ust. 5 ustawy, Rada lub Zarząd Krajowego Depozytu zasięgają opinii Zespołu w sprawach dotyczących sprawozdań z działalności spółki, sprawozdań z funkcjonowania systemu rekompensat, planów działalności, planów finansowych, regulaminu KDPW, regulaminu funduszu rozliczeniowego, regulaminu systemu rekompensat oraz innych regulacji wydanych na podstawie tych regulaminów. Przedstawicielami Izby w Zespole Doradczym są Pani Beata Kaproń oraz Pan Jacek Jaszczółt, z którymi współpraca była dla Izby niezwykle cenna.

Izba współpracowała z swoimi przedstawicielami w sprawie zmian w Regulaminu funkcjonowania systemu rekompensat, zmian Szczegółowych zasad działania KDPW oraz zmian w Regulaminie funduszu rozliczeniowego

4.2.5. Zmiany harmonogramu sesji rozliczeniowych KDPW

Izba Domów Maklerskich przeprowadziła szerokie konsultacje w sprawie propozycji zmian harmonogramu sesji rozliczeniowych. Rozważyła wszelkie argumenty przemawiające za zmianą harmonogramu sesji a zwłaszcza argumenty Rady Banków Depozytariuszy za ograniczeniem liczby sesji, na których można rozliczać transakcje na obligacjach skarbowych zawarte poza rynkiem regulowanym, jednak zaopiniowała propozycję negatywnie, dopuszczając jedynie przesunięcie sesji rozliczeniowej rozpoczynającej się o godz. 13 na godz. 13.30.

Stanowisko takie Izba zajęła z następujących powodów:

1. Izba nie uważa za właściwe ograniczenie liczby sesji, na których mogą być rozliczane transakcje na obligacjach skarbowych zawarte poza rynkiem regulowanym. Nie przekonuje argument banków, iż ograniczenie liczby sesji do rozliczeń transakcji międzybankowych jest właściwym narzędziem do sterowania zabezpieczeniem płynności niektórych banków. Zdaniem Izby banki mają inne narzędzia by zabezpieczyć płynność rozliczeń. Najprostsze narzędzie to właściwy dobór kontrpartnerów transakcji. Ograniczenie liczby sesji byłoby kierunkiem niewłaściwym.
2. Ograniczenie liczby sesji, na których mogą być rozliczane transakcje sesyjne i związane z nimi operacje pożyczek zwiększa ryzyko nierozliczonych transakcji w ciągu jednego dnia rozliczeniowego oraz podnosi koszty funkcjonowania, ponieważ

ogranicza możliwość zwrotu pożyczek w dniu ich udzielenia. Należy zwrócić uwagę, iż banki często przekazują instrukcje rozliczeniowe na sesję przed godz. 13, po zmianach instrukcje te przekazywane byłyby później, nawet bezpośrednio przed ostatnią sesją a zatem domy maklerskie nie miałyby możliwości dokonania zwrotu pożyczki (pożyczka przechodziłaby na następny dzień). Ponadto rezygnacja z sesji o godz. 13 powodowałoby znaczne zwiększenie liczby rozliczeń na ostatniej sesji o godz. 15.30.. W tym czasie występuje duże obciążenie systemów informatycznych w związku z zamykaniem sesji giełdowych i każde dodatkowe obciążenie może opóźnić fazę zamknięcia sesji tj. przygotowania potwierdzeń dla klientów, wyciągów kart umów itp.

Ponadto, Izba poparła proponowane środki dyscyplinujące stosowane w przypadku braku środków pieniężnych na rachunkach banków, jednocześnie proponując by informacja o takich brakach kierowana była również do wiadomości domów maklerskich, których transakcje są rozliczane przez taki bank.

4.2.6. Standaryzacja mechanizmu zestawień instrukcji (pre-matching)

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych zaprosił środowisko domów maklerskich do wzięcia udziału w konsultacjach nad treścią dokumentu przygotowanego przez European Securities Forum oraz European Central Securities Depositories Association „Proposals to harmonise and standardise pre-settlement date matching processes throughout Europe”

Dokument będący przedmiotem konsultacji jest wynikiem prac nad standaryzacją mechanizmu zestawiania instrukcji rozpoczętych w 2004 r. przez ESF przy współpracy z ECSDA i stanowiący jeden z elementów realizowanego obecnie w Europie procesu harmonizacji rynków papierów wartościowych.

Dokument zawiera propozycję 18 standardów, których celem jest zwiększenie efektywności mechanizmu zestawienia instrukcji rozrachunkowych poprzez wprowadzenie pewnych jednolitych zasad, w tym zasad umożliwiających jak najwcześniejsze zestawienie instrukcji.

Izba zgodnie z propozycją KDPW wzięła udział w konsultacjach nad dokumentem przesyłając do Depozytu swoje wnioski.

Izba uznała, że rozwiązania oparte na mechanizmie zestawiania instrukcji są godne poparcia, gdyż umożliwią automatyzację procesów uzgadniania warunków rozliczenia, jednakże z pewnymi zastrzeżeniami.

Niepokój Izby budziła koncepcja jednostronnego anulowania lub wstrzymywania w rozliczeniach instrukcji rozliczeniowych typu NEWM. Zdaniem Izby wdrożenie takiej koncepcji standardu podnosi znacznie ryzyko nie tylko rozliczeń postransakcyjnych, (dla których proponowane mechanizmy są najbardziej przydatne), lecz również rozliczeń transakcji „rynku regulowanego”. Z drugiej strony w przypadku braku możliwości podejmowania decyzji przez jedną ze stron rozliczenia należy liczyć się z ryzykiem, iż zwłaszcza banki depozytariusze będą przekazywać instrukcje rozliczeniowe (NEWM) w najpóźniejszym możliwym terminie.

W trakcie analizy projektu standardu 17 i 18 członkowie Izby powzięli wątpliwości, jakie rozwiązania są proponowane przez Krajowy Depozyt w zakresie rozliczeń z limitem tolerancji w ramach projektu nowego systemu kont. W związku z tym, iż istnieją również inne wątpliwości w związku z przekazaną przez Krajowy Depozyt dokumentacją funkcji systemu Izba Domów Maklerskich zawnioskowała zorganizowanie spotkania z uczestnikami KDPW.

Spotkanie z Członkami Izby i przedstawicielami Krajowego Depozytu odbyło się w dniu 27 czerwca 2006r., na którym zostały wyjaśnione wszystkie kwestie sporne.

4.2.7. Tablice informacyjne dotyczące pożyczek papierów wartościowych

W związku ze znikomym poziomem wykorzystywania przez domy maklerskie tablic informacyjnych dotyczących pożyczek papierów wartościowych (dostępnych w systemie 4BrokerNet), Giełda zwróciła się do Izby z prośbą o przedstawienie opinii środowiska domów maklerskich dotyczącą dalszego utrzymywania tej funkcjonalności.

Głównym celem tablic było ułatwienie poszukiwania domu maklerskiego zainteresowanego zaciągnięciem lub udzieleniem pożyczki papierów wartościowych w ramach systemu pożyczek pod krótką sprzedaż. Tablice te funkcjonują od kilku lat, jednak poza początkowym okresem nie były wykorzystywane przez domy maklerskie. W związku z tym Giełda zaproponowała trzy rozwiązania:

- a) utrzymanie tablicy w niezmienionej formie,
- b) utrzymanie tablicy w zmienionej formie,

c) usunięcie tablicy.

Izba po konsultacjach przeprowadzonych wśród swoich Członków przesłała do Giełdy informację, że nie może ustosunkować się do kwestii dotyczącej dalszego utrzymywania przez GPW procedur dotyczących pożyczek a w szczególności do kwestii czy stosowany system Tablic wymaga modyfikacji. Powodem tego jest przeświadczenie Izby, iż główną przyczyną nie funkcjonowania tego systemu są nadal niezbyt trafne rozwiązania wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie trybu i warunków pożyczania maklerskich instrumentów finansowych, z udziałem firm inwestycyjnych oraz banków powierniczych. W opinii Izby Domów Maklerskich bez dalszych zmian Rozporządzenia w celu przyjęcia standardów międzynarodowych w zakresie rejestrowania i szacowania wartości pożyczek i wartości zabezpieczeń małe jest prawdopodobieństwo, iż prowadzony przez GPW system będzie użyteczny.

Przedstawione postulaty Izby dały początek bardzo intensywnej współpracy z Giełdą, dotyczącej krótkiej sprzedaży i standaryzacji umowy pożyczki. Prace nad regulacjami krótkiej sprzedaży zostały zakończone (pkt. 4.1.4 Sprawozdania). Prace nad standardem umowy pożyczki są w toku.

4.2.8. Ankieta w sprawie integracji operacyjnej

W związku z prowadzonymi w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych pracami nad realizacją celów zapisanych w strategicznym planie rozwoju KDPW na lata 2005-2010, w szczególności nad celem dotyczącym uzyskania przez KDPW zdolności współpracy operacyjnej z wiodącym systemem europejskim w dziedzinie depozytu i rozrachunku, Izba otrzymała w dniu 18 kwietnia 2006r. ankietę oceny wariantów integracji operacyjnej.

W ocenie KDPW współpraca operacyjna z wiodącym europejskim systemem depozytowym będzie mieć istotny wpływ na szanse rozwojowe polskiego rynku kapitałowego poprzez stworzenie dodatkowego efektywnego i bezpiecznego kanału obsługi inwestycji wychodzących z kraju na zagraniczne rynki kapitałowe (transakcje „kraj-zagranica”) oraz obsługi inwestorów międzynarodowych lokujących środki na rynku polskim (transakcje „zagranica-kraj”).

Izba w swojej odpowiedzi wysłanej w dniu 19 maja 2006r. do KDPW uznała, że próba konsultacji z uczestnikami rynku jest krokiem w dobrym kierunku jednak przyjęta forma może nie przynieść spodziewanych rezultatów przede wszystkim z tej przyczyny, iż przedstawiane przez KDPW S.A. tezy (opinie) są zbyt ogólne.

Podsumowując Izba uznała, że są to bardzo złożone procesy uwarunkowane wieloma czynnikami i nie można ich skwitować tylko odpowiedzią Tak lub Nie.

Izba ustosunkowała się również do przyjętych przez Depozyt definicji i założeń:

1. Założono, że rozliczenia transgraniczne na zasadzie DvP mogą się odbywać wyłącznie w przypadku, gdy KDPW SA pełni funkcje bankowe. Trudno zaakceptować pominięcie powszechnie stosowanego modelu rozrachunku DVP, w którym bierze udział bank korespondent (cash correspondent) a rolę koordynatora spełnia jeden ze współpracujących w rozliczeniach CSD. Takie niezauważenie innych modeli rozliczeń z DvP może prowadzić również do otrzymania niemiarodajnych odpowiedzi.
2. Przyjęcie „teoretycznego modelu wspólnej platformy” bez określenia usytuowania izby rozliczeniowej, banku rozliczeniowego, kosztów, stosowanych standardów i procedur itp. uniemożliwia udzielenie miarodajnych odpowiedzi dla tego modelu.
3. Pełnienie funkcji bankowych oraz prowadzenie działalności związane jest ze stwarzaniem dodatkowego ryzyka. Zwykle z tego powodu funkcje bankowe i depozytowe nie są prowadzone w jednej instytucji.

Izba uznała, że ze względu na wiele wątpliwości zawartych w ankiecie nie przeszła do KDPW wypełnionego formularza, ponieważ odpowiedzi w nim zawarte nie będą miarodajne. Równocześnie Izba zwróciła uwagę, że analiza wyników tak sformułowanej ankiety może prowadzić do błędnych wniosków.

4.2.9. Zmiana funkcjonalności systemu centralnego

Gielda Papierów Wartościowych w czerwcu 2006r. poinformowała domy maklerskie, że od 3 lipca 2006r. w systemie testowym zostanie zainstalowana modyfikacja oprogramowania centralnego polegająca na tym, że zlecenie wywołujące transakcje poza widełkami (zamrażające instrument) będzie przyjmowane do karnetu w momencie rozpoczęcia równoważenia. Dotychczas takie zlecenia były odrzucane. Zamiana będzie

funkcjonowała zarówno w przypadku zamrożenia na widełkach dynamicznych jak i statycznych.

Giełda Papierów Wartościowych poinformowała, że z dniem 3 lipca 2006r. planuje zmienić kroki notowań dla większości notowanych instrumentów. Zmiana będzie dotyczyła przede wszystkim akcji, ale również innych instrumentów, dla których kroki notowania są takie same jak dla akcji np. PDA. Konsekwencją zmiany kroków notowań dla akcji jest także potrzeba zmiany kroków notowań dla niektórych instrumentów pochodnych, w szczególności tych, dla których akcje są instrumentami bazowymi.

Izba zaakceptowała powyższe zmiany.

4.3. Działania wspierające Członków Izby w ich bieżącej działalności

4.3.1. Opinia prawna w sprawie wystawiania Faktur VAT

Do Izby wpłynęło zapytanie od jednego z Członków czy w świetle obowiązujących przepisów podatkowych domy maklerskie mają obowiązek dokumentowania wszystkich świadczonych usług fakturami VAT.

Izba zleciła sporządzenie opinii prawnej. Opinia została przekazana Członkom Izby. Z powyższej opinii wynika, że domy maklerskie zobowiązane są do:

- wystawiania faktur VAT wszystkim osobom prawnym, jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej oraz osobom fizycznym, za wyjątkiem osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej,
- wystawiania faktur VAT osobom fizycznym nie prowadzącym działalności gospodarczej, które tego zażądata,
- dokumentowania przy pomocy faktur VAT wszelkich czynności i świadczeń podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów usług, w tym także czynności i świadczeń zwolnionych z opodatkowania.

Jednakże obowiązek dokumentowania sprzedaży podlegającej opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług przy pomocy faktur VAT nie ma charakteru bezwzględnie, ponieważ przepisy wykonawcze do ustawy przewidują stosowanie dokumentów równoważnych. Zgodnie z § 20 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom za fakturę uznaje się również dokumenty dotyczące usług bankowych i ubezpieczeniowych zwolnionych od podatku, jeżeli zawierają, co najmniej następujące dane:

- określenie usługodawcy i usługobiorcy,
- numer kolejny i datę wystawienia,
- nazwę usługi,
- kwotę, której dotyczy dokument.

Ponieważ problem zrównania dokumentów wystawianych przez domy maklerskie z fakturą VAT był już przedmiotem analiz, także dokonywanych przez Ministerstwo Finansów na prośbę Izby (pismo z 16 czerwca 1999r., sygn. PPI-7204/23/99 K.Sz.), można powiedzieć, że najważniejszym argumentem przy rozstrzyganiu, czy wyciąg z rachunku inwestycyjnego może zastępować fakturę VAT, może być stanowisko organów podatkowych. Takim jest właśnie postanowienie w sprawie interpretacji prawa podatkowego wydane przez II Mazowiecki Urząd Skarbowy w Warszawie z dnia 12 sierpnia 2005r., w którym Urząd potwierdził stanowisko jednego z domów maklerskich i uznał, że sporządzone przez ten dom maklerski wyciągi z rachunków inwestycyjnych mogą być surogatem faktury, pod warunkiem, że zawierają dane określone powyżej.

4.3.2. Opinia prawna w sprawie wypłaty dywidendy i odsetek uzyskanych przez klientów poza granicami RP

Izba otrzymała od jednego ze swoich Członków zapytanie, jakie obowiązki ciążyą na domach maklerskich w świetle przepisów podatkowych, w przypadku wypłacania przez nie dochodów z odsetek i dywidend, uzyskanych przez klientów-podatników poza granicami RP. Izba zleciła sporządzenie opinii prawnej. Opinia została przekazana Członkom Izby. Z powyższej opinii wynika, że zgodnie z art. 30a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz art. 22 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych:

- w przypadku dywidend i odsetek uzyskiwanych przez osoby fizyczne, dochody są opodatkowane na terytorium RP podatkiem zryczałtowanym, bez względu na miejsce położenia źródła uzyskanego przychodu,
- w przypadku dywidend uzyskanych przez osoby prawne, dochody są opodatkowane na terytorium RP jedynie w przypadku, gdy wypłacająca dywidendę osoba prawna ma siedzibę na terytorium RP.

Powyższe oznacza, że w przypadku klientów mających status osób prawnych i innych jednostek podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych, którzy otrzymują opisane przychody, domy maklerskie nie mają obowiązku ani pobierania podatku

dochodowego, ani raportowania wypłat dochodu poprzez przygotowanie stosownej deklaracji (informacji) podatkowej.

Konkludując należy stwierdzić, że w świetle powołanych przepisów brak jest podstaw prawnych do nakładania na domy maklerskie obowiązków płatnika w przypadku, gdy są one jedynie pośrednikiem przy wypłacie takich dochodów jak odsetki czy dywidenda.

Funkcje płatnika powinien w każdym przypadku, gdy mówimy o podatku zryczałtowanym pobieranym na podstawie art. 30a ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, pełnić podmiot będący dłużnikiem podatnika i pierwotnym źródłem wypłaty należnego dochodu.

Niestosowanie tej zasady w sposób jednolity spowodowało określone praktyki na rynku finansowym, łamiące dość logiczną i spójną konstrukcję funkcji płatnika, określoną w przepisach podatkowych. Powyższe oznacza także, że w przypadku opisanych dochodów, uzyskiwanych poza granicami RP, płatnikiem nie powinien być podmiot fizycznie przekazujący należność – np. dom maklerski. Dochody te generalnie podlegają samodzielnemu ujawnieniu przez podatnika w wezwaniu podatkowym nawet, jeśli uprzednio pobrano od nich podatek poza granicami RP.

4.3.3. Przekazywanie KPWiG informacji przez domy maklerskie

W związku ze skierowaniem przez Komisję Papierów Wartościowych i Giełd do domów maklerskich pisma z prośbą o przekazanie informacji o klientach, posiadających co najmniej 1% głosów w ogólnej liczbie głosów na WZA danej spółki, Izba przekazała do KPWiG opinię wskazującą, że w ocenie Izby art. 88 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w żaden sposób nie może stanowić podstawy do żądania przez KPWiG przeprowadzania analiz.

Wszelkie przekazywane przez domy maklerskie analizy rachunków klientów i stanu posiadania mogą być dokonywane dobrowolnie, nie są jednak obowiązkiem ustawowym. W przypadku analiz, których dotyczyło pismo Komisji, przygotowanie ich wiąże się z koniecznością przygotowania narzędzi informatycznych i wymaga poniesienia nakładów finansowych. Ponadto analiza taka jest utrudniona ze względu na fakt, że część akcji może nie być dopuszczona do obrotu na rynku regulowanym, co wymaga kompilowania informacji o stanie posiadania klienta zawartych w różnych rejestrach i może być dodatkowym elementem powodującym wzrost ryzyka popełnienia błędu.

4.3.4. PIT 8C

Izba Domów Maklerskich w dniu 7 czerwca 2006r. wystąpiła do Ministerstwa Finansów w sprawie nowego wzoru informacji o przychodach z innych źródeł oraz niektórych przychodach z kapitałów pieniężnych (PIT-8C).

Izba wskazała, że domy maklerskie skupione w Izbie, podejmowały i podejmują, kosztem olbrzymich nakładów, liczne działania zmierzające do prawidłowego wykonywania obowiązków nakładanych przez ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie opodatkowania dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych.

Zdaniem Izby Domów Maklerskich wprowadzenie nowego wzoru informacji PIT -8C kłóci się z wyjaśnieniami zawartymi w piśmie Podsekretarza Stanu z 18 marca 2004 r. (sygn. PB 5/RD-033-2-106/04), które stanowi dla domów maklerskich podstawowe źródło wykładni przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczących opodatkowania dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych i stoi w sprzeczności z dotychczasową praktyką przetwarzania danych o transakcjach.

Zgodnie z wyjaśnieniami zawartymi we wspomnianym piśmie, domy maklerskie miały, w przypadku braku informacji czy dane papiery podlegają zwolnieniu od podatku czy nie, wykazywać przychód ze sprzedaży jako podlegający opodatkowaniu. Idąc za tą wskazówką można było oznaczać papiery wartościowe, w przypadku np. braku danych, co do sposobu lub daty nabycia, jako papiery opodatkowane. Jedynym kryterium prezentacji w dawnym formacie informacji PIT-8C była data nabycia papierów - w części E miano ujawniać przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych nabytych od 1 stycznia 2004 r., w części F przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych nabytych przed 1 stycznia 2004 r.

Izba wskazała, że istnieje możliwość, że obraz wynikający z nowej informacji PIT -8C będzie nieczytelny dla podatnika. Skoro można przyjąć z dużym prawdopodobieństwem, że część papierów, co do których nie było wiedzy na temat sposobu lub daty nabycia została zapisana w domach maklerskich jako papiery podlegające opodatkowaniu (zgodnie z opublikowaną interpretacją), w chwili obecnej brak jest możliwości wyszczególnienia tych papierów w części F, która ma nową formułę. Papiery raz oznaczone jako podlegające opodatkowaniu nie będą mogły mieć tego znacznika zmienionego, co przesądza praktycznie o błędzie w interpretowaniu informacji PIT-8C przez podatnika. Utrudni to sporządzanie rocznego zeznania podatkowego i skomplikuje wyjaśnianie, które transakcje rzeczywiście

podlegają opodatkowaniu.

Izba przyjęła zatem, że w części E jesteśmy zobowiązani umieścić dane dotyczące wszystkich transakcji podlegających opodatkowaniu na podstawie art. 30b ust. 2 ustawy, bez względu na datę nabycia, zaś w części F tylko te transakcje, którym nie potrafimy nadać odpowiedniego statusu podatkowego (status ten powinien określić podatnik samodzielnie), w kontekście art. 19 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 202, poz. 1956 z późn. zm.).

4.3.5. Prywatyzacja spółek Skarbu Państwa

Izba po raz kolejny zwróciła się do Ministerstwa Skarbu, przekazując stanowisko Członków Izby na temat sposobu przeprowadzania procesów prywatyzacyjnych. Izba wskazała, że oferty publiczne spółek z większościovym udziałem Skarbu Państwa powinny być prowadzone za pośrednictwem Giełdy i przy wykorzystaniu szerokiego konsorcjum wszystkich Członków Giełdy. Przyczynia się to do zwiększenia przejrzystości i powszechności oferty oraz popularyzacji Giełdy Papierów Wartościowych jako instytucji ważnej dla polskiego systemu gospodarczego. Wpływa również pozytywnie na przebieg przyszłych notowań i poprawia postrzeganie samej prywatyzowanej spółki.

IDM podkreśliła również, że rozszerzenie konsorcjum dystrybucyjnego przyjmującego zapisy na akcje spółki, nie generuje znaczących kosztów dla Skarbu Państwa oraz że klienci wszystkich pośredników powinni mieć równy dostęp do ofert prywatyzacyjnych. W ocenie Izby możliwie szeroka dystrybucja akcji to niewątpliwie korzyść zarówno dla polskiego rynku kapitałowego jak i dla samej spółki.

4.3.6. Standard procedury przeciwdziałania oraz ujawniania przypadków manipulacji instrumentami finansowymi

W związku z nałożeniem na domy maklerskie w art. 82 ust.2 pkt 4b ustawy o obrocie instrumentami finansowymi obowiązku wprowadzenia procedury przeciwdziałania oraz ujawniania przypadków manipulacji instrumentami finansowymi, Izba Domów Maklerskich podjęła prace nad opracowaniem i wdrożeniem standardu postępowania domów maklerskich.

Po przeprowadzeniu konsultacji z domami maklerskimi i Komisją Papierów Wartościowych i Giełd w dniu 21 kwietnia Zarządu Izby uchwałą nr 65/IV przyjął Standard przeciwdziałania manipulacji instrumentami finansowymi, który reguluje poniższe kwestie:

- precyzuje zakaz manipulacji,
- określa zakres przedmiotowy procedury,
- określa podmioty odpowiedzialne za realizację zadań,
- określa zasady dokonywania notyfikacji KPWiG,
- precyzuje zasady zachowania tajemnicy zawodowej,
- nakłada obowiązek przeprowadzania okresowych szkoleń pracowników.

Wprowadzony w Standardzie obowiązek szkoleń ma na celu:

- uczulenie pracowników na istniejące zagrożenia związane z możliwością manipulowania instrumentami finansowymi w ramach działalności DM,
- wskazanie i doskonalenie metod rozpoznawania i typowania zleceń oraz transakcji spełniających przesłanki manipulacji instrumentami finansowymi, w tym sygnały mogące wskazywać na możliwe wystąpienie manipulacji oraz przykłady praktyk stanowiących manipulację,
- określenie zasad postępowania w przypadku stwierdzenia manipulacji.

Izba widząc potrzebę przeszkolenia pracowników domów maklerskich w zakresie przeciwdziałania manipulacji na rynku, wystąpiła z prośbą do Komisji Papierów Wartościowych i Giełd o zorganizowanie warsztatów dla inspektorów nadzoru domów maklerskich w przedmiotowym zakresie.

Komisji wyraziła zgodę i oddelegowała swoich pracowników do przeprowadzenia takich szkoleń. Warsztaty zorganizowane były z siedzibie Izby. W warsztatach udział wzięli pracownicy z 17 domów maklerskich.

4.3.7. Zastrzeżenia UOKiK do umów i regulaminów domów Maklerskich

Na przełomie października i listopada 2005 Urząd Ochrony Konkurencji Konsumentów Delegatura w Łodzi wystosował pisma do domów maklerskich z informacją, że Urząd przeprowadził postępowanie wyjaśniające i dokonał kontroli wzorców umownych stosowanych przez domy maklerskie. Analiza zbadanych przez UOKiK dokumentów

wykazała, że zawierają one postanowienia, które mogą naruszać dyspozycje art. 385. art. 385¹, art. 385³ kodeksu cywilnego, dotyczących niedozwolonych klauzul umownych.

Na zorganizowanym przez Izbę spotkaniu ustalono, że domy maklerskie prześlą do Izby pisma, jakie otrzymały z UOKiK-u, swoje odpowiedzi oraz wzory umów i regulaminów, do których Urząd miał zastrzeżenia. Ustalono również, że Izba po otrzymaniu wszystkich dokumentów przekaże je do zaopiniowania kancelarii prawnej. Po zebraniu wszystkich materiałów Izba pogrupowała zarzuty Urzędu, odpowiedzi domów maklerskich oraz odpowiednie punkty z regulaminów i wzorów umów i przekazała je do Kancelarii Sołtysiński, Kawecki & Szlęzak.

Widząc skalę problemu IDM jako organizacja zrzeszająca podmioty maklerskie, a równocześnie organizacja mająca na celu dbanie o wysoki poziom świadczonych przez przedsiębiorstwa maklerskie usług, wystosowała pismo do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z propozycją podjęcia współpracy z Urzędem i wypracowania standardu regulacji. W odpowiedzi na pismo Izby, Urząd wyraził chęć współpracy jednocześnie, przyjął przedstawioną argumentację i odstąpił od kwestionowania zapisów dotyczących uprawnienia domów maklerskich do zaspokojenia swoich roszczeń z aktywów klienta znajdujących się na rachunkach w domu maklerskim.

W lutym 2006 r. Izba przekazała do UOKiK opinię prawną przygotowaną przez Kancelarię Sołtysiński, Kawecki & Szlęzak i poinformowała o zamiarze systemowego wyeliminowania kwestionowanych przez UOKiK zapisów poprzez uchwalenie standardu, który zgodnie z § 22 Statutu obowiązuje wszystkich członków Izby. W okresie maj – lipiec trwały uzgodnienia poszczególnych zapisów. Efektem tych uzgodnień było wypracowanie rozwiązań dotyczących wszystkich kwestionowanych zapisów. Zarząd IDM 13 lipca uchwałą Nr 71/IV przyjął Standard dotyczący wzorców umownych stosowanych przez domy maklerskie. Uchwała zobowiązywała członków Izby do dokonania zmian w regulacjach do 30 listopada i przesłania ich do Izby do 8 grudnia 2006 r. Biuro Izby zostało zobowiązane do przesłania tych dokumentów do UOKiK do dnia 15 grudnia. Standard został przesłany do domów maklerskich i UOKiK oraz zamieszczony na stronie internetowej Izby. Procedura przekazywania do UOKiK nowych wzorców umownych została zakończona w terminie określonym w uchwale Zarządu.

4.3.8. Rozwój rynku opcji

W dniu 23 maja 2006r. odbyło się spotkanie na Giełdzie Papierów Wartościowych z przedstawicielami domów maklerskich, które było poświęcone problemom rozwoju rynku opcji.

W trakcie spotkania przedstawiciele Izby o domów maklerskich wskazali główne problemy związane z rozwojem rynku opcji i kontraktów terminowych a mianowicie:

- skomplikowany system naliczania depozytów zabezpieczających dla klientów, niezrozumiały dla klientów, sprawiający dużo technicznych problemów domom maklerskim (szczególnie w przypadku gdy inwestorzy złożyli wiele zleceń na różne serie opcji),
- skomplikowane zasady korelacji związane z systemem depozytów zabezpieczających pobieranych przez domy maklerskie od klientów,
- problemy związane z depozytami zabezpieczającymi dla klientów w przypadku wygasania pozycji skorelowanych na kontraktach terminowych,
- trudno przewidywalne zmiany wielkości depozytów zabezpieczających dla klientów,
- zbyt duża liczba instrumentów pochodnych bazujących na tych samych instrumentach bazowych, ewentualność uruchomienia obrotu kontraktem terminowym na tzw. WIG8 lub 5 (indeks węższy niż WIG20).

W opinii IDM celowe byłoby podjęcie prac w celu uproszczenia systemu naliczania depozytów zabezpieczających pobieranych przez domy maklerskie od klientów. W trakcie dyskusji podniesiono również kwestie możliwości rezygnacji z depozytu wstępnego pobieranego przez DM od klientów a utrzymania tylko depozytu właściwego. Prace będą kontynuowane.

4.3.9. Anulowanie zleceń – sesja 2 stycznia 2007

Giełda Papierów Wartościowych na koniec roku wykonuje prace "archiwizacyjne" zleceń maklerskich w systemie notującym WARSET i w związku z tym anuluje zlecenia z karnetu po ostatniej sesji w starym roku. Zlecenie klienta nie traci jednak ważności i dom maklerski przekazuje je ponownie na pierwszą sesję w nowym roku. Chcąc dochować zaleceń Giełdy dotyczących liczby przesyłanych zleceń na sekundę (obecnie jest to 5 zleceń na sekundę) dom maklerski może nie być w stanie bezpiecznie przekazać dużej liczby zleceń przy standardowym harmonogramie dnia tj. od godziny 8:30 do momentu rozpoczęcia handlu na derywatach o godzinie 9:00.

Rozwiązaniem sytuacji byłaby zmiana harmonogramu dnia sesyjnego w dniu 2 stycznia 2007 i umożliwienie członkom giełdy rozpoczęcia wysyłania zleceń od np. godziny 7:00.

Izba wystąpiła o dokonanie powyższej zmiany w harmonogramie sesji w dniu 2 stycznia. Zmiana została dokonana.

4.4. Promocja i działania środowiskowe

4.4.1. Konferencja w Zakopanem 2006

W odbyła się konferencja Izby Domów Maklerskich dniach 10-13 marca 2006r. w Zakopanem pt. „Jak powtórzyć sukces roku 2005 ?”, której współorganizatorami byli: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. oraz MTS-CeTO S.A. W konferencji oprócz przedstawicieli rynku udział wzięli: przedstawiciele Ministerstwa Skarbu Państwa i Ministerstwa Finansów.

Na konferencji podsumowano rok 2005 oraz poruszono szereg tematów niezwykle ważnych dla funkcjonowania rynku kapitałowego a mianowicie:

- efekt przystąpienia Polski do Unii Europejskiej i wpływ akcesji na polski rynek kapitałowy,
- liczba ofert publicznych i prywatyzacji oraz ich znaczenie dla wyników instytucji finansowych w Polsce w 2005r.,
- kwestie podatków od zysków kapitałowych,

- implementacja regulacji UE i możliwość sprostania konkurencji zagranicznej,
- jednolitego nadzoru - „Komisja Nadzoru Finansowego”,
- manipulacja instrumentami finansowymi na rynku kapitałowym.

Po raz pierwszy na konferencji w Zakopanem zorganizowany został Slalom Gigant o Puchar Prezesa Izby Domów Maklerskich. Slalom odbył się w Rytrze i rozgrywany był w dwóch konkurencjach: narty i snowboard.

Slalom Gigant o Puchar Prezesa Izby Domów Maklerskich - narty:

I miejsce – Pan Piotr Wiśniewski – Wiceprezes Zarządu MTS-CeTO S.A.
 II miejsce – Pan Radosław Olszewski – Prezes Zarządu Domu Maklerskiego BOŚ S.A.
 III miejsce – Pan Wiesław Rozłucki – Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Slalom Gigant o Puchar Prezesa Izby Domów Maklerskich - snowboard:

I miejsce – Wojciech Sadowski – Wiceprezes Zarządu CA IB Securities S.A.
 II miejsce – Jacek Jaszczółt – Prezes Zarządu Domu Maklerskiego AmerBrokers S.A.
 III miejsce – Witold Stępień – Prezes Zarządu Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.

4.4.2. Jubileusz 10-lecia Izby Domów Maklerskich

W grudniu 2006 roku obchodziliśmy Jubileusz 10-lecia Izby Domów Maklerskich. Uroczysta Gala odbyła się w holu Centrum Giełdowego. Galę otworzyła i przywitała zaproszonych gości Pani Prezes Maria Dobrowolska. Wśród zaproszonych gości, którzy wygłosili swoje wystąpienia znaleźli się Pan Stanisław Kluza – Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego, Pan Ludwik Sobolewski – Prezes Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i Pan Jacek Socha – Wiceprezes Zarządu PriceWaterHouseCoopers Polska S.A. Galę zaszczylicili swoją obecnością przedstawiciele instytucji współpracujących z Izłą a mianowicie: Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych, MTS-CeTO S.A., Związku Banków Polskich, Towarowej Giełdy Energii S.A., Związku Maklerów i Doradców oraz Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych.

4.4.3. Wystąpienie na Jubileuszowym Posiedzeniu KPWiG

W dniu 31 maja 2006r. odbyło się Jubileuszowe Posiedzenie Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, na którym w punkcie poświęconym regulacjom polskiego rynku kapitałowego Prezes Izby Domów Maklerskich została poproszona o przedstawienie oceny dotychczasowej współpracy z Urzędem KPWiG oraz o przedstawienie zagadnień regulacyjnych, których realizacja jest konieczna dla rozwoju rynku kapitałowego.

Prezes Izby zaprezentowała główne oczekiwania domów maklerskich to jest:

- zmiana praktyk w procesie legislacyjnym przez położenie nacisku na czynnik planowania oraz analizę kosztów, w tym czasochłonności, określanie odpowiedniego *vacatio legis*; prowadzenie dyskusji ze środowiskiem instytucji rynku kapitałowego o koncepcjach rozwiązań na etapie planowania (byłaby to zmiana obecnej praktyki – instytucje dopiero na etapie uzgodnień projektów nowelizacji przepisów poznają proponowane rozwiązania);
- deregulacja przepisów wykazujących nadmierną szczegółowość bądź nadmierne wymagania ograniczające prowadzenie biznesu (podnoszenie kosztów działalności) wprowadzane pod hasłem „zwiększenia bezpieczeństwa rynku”;
- wprowadzanie przepisów umożliwiających stosowanie rozwiązań będących standardami międzynarodowymi oraz zgodnych z dyrektywami Unii Europejskiej jednak z uwzględnieniem możliwości dostosowania oraz utrzymania pozycji konkurencyjnej krajowych firm inwestycyjnych.;
- wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań; stymulowanie wdrażania na rynek nowych instrumentów finansowych; upowszechnianie informacji o planach, koncepcjach unijnych związanych z funkcjonowaniem rynku kapitałowego;
- monitorowanie inicjatyw międzynarodowych w zakresie standaryzacji i wspieranie wszelkich organizacji działających na rzecz standaryzacji oraz stworzenie warunków prawnych umożliwiających standaryzację;
- skoncentrowanie uwagi na funkcjonowaniu kluczowych dla bezpieczeństwa rynku systemów - systemu rekompensat zabezpieczającego wypłaty inwestorom oraz systemu zarządzania

ryzykiem w tym funduszu rozliczeniowego zabezpieczającego płynność rozliczeń; przyjęcie rozwiązań umożliwiających skonstruowanie regulacji umożliwiających podejmowanie decyzji w sytuacjach kryzysowych.

4.4.4. Wystąpienia Członków Zarządu Izby Domów Maklerskich

W okresie sprawozdawczym Członkowie Zarządu IDM występowali na licznych konferencjach jako uczestnicy paneli dyskusyjnych. Poniżej przedstawiono najważniejsze z nich.

1. Konferencja organizowana przez Puls Biznesu n/t. „Droga do kapitału”, która odbyła się w dniu 28 lutego 2006r.
2. Kongres Gospodarki Elektronicznej organizowany przez Związek Banków Polskich, który odbył się w dniu 21 marca 2006r.
3. Konferencja organizowana przez Studenckie Koło Naukowe Bankowości przy Akademii Ekonomicznej w Poznaniu n/t. „Dom maklerski na rynku papierów wartościowych”, która odbyła się w dniu 23 marca 2006r.
4. Seminarium organizowane przez Komisje papierów Wartościowych i Giełd oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. n/t. „Polski rynek kapitałowy w dwa lata po wejściu Polski do Unii Europejskiej”, które odbyło się w dniu 26 kwietnia 2006r.
5. Seminarium organizowane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. n/t. „MiFID i jej konsekwencje dla firm inwestycyjnych”, które odbyło się w dniu 16 maja 2006r.
6. I Targi Pracy Rynku Kapitałowego organizowana przez Parkiet Gazetę Giełdy w dniu 27 czerwca 2006r.
7. Seminarium organizowane przez Komisje Papierów Wartościowych i Giełd oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. n/t. „Pożyczki papierów wartościowych i krótka sprzedaż – nowe przepisy, nowe możliwości”, które odbyło się w dniu 5 września 2006r.
8. Spotkanie dyskusyjne organizowane przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych n/t. „Stworzenia w Warszawie Centrum Finansowego Europy Środkowo-Wschodniej”, które odbyło się 22 września 2006r.

9. Spotkanie organizowane przez MTS-CeTO n/t. budowy kompleksowej platformy obrotu instrumentami dłużnymi, które odbyło się w dniu 11 października 2006r.
10. Spotkanie organizowane przez Komisję Nadzoru Finansowego z przedstawicielami instytucji zrzeszających rynek finansowy, które odbyło się w dniu 8 grudnia 2006r.
11. Spotkanie organizowane przez Komisję Nadzoru Finansowego w sprawie rachunków zbiorczych, które odbyło się w dniu 20 grudnia 2006r.

4.4.5. Patronaty honorowe

W okresie sprawozdawczym Izba Domów Maklerskich, w ramach działań promocyjnych, objęła patronatem honorowym poniżej wymienione konferencje:

1. IX Forum Giełdowe organizowana przez TEB Consulting n/t. „Giełda-źródło kapitału dla firm”, które odbyło się w dniu 22 marca 2006r.
2. Konkurs organizowany przez Instytut Rachunkowości i Podatków oraz Parkiet Gazetę Giełdy n/t. „Najlepszy raport Roczny 2005”,
3. X Forum Giełdowe organizowana przez TEB Consulting n/t. „Giełda-źródło kapitału dla firm”, które odbyło się w dniu 27 kwietnia 2006r.
4. Konferencja organizowana przez Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową oraz Polskie Forum Strategii Lizbońskiej n/t. „ Jak wdrożyć reformę regulacji w Polsce – szanse i wyzwania”, która odbyła się w dniu 7 lipca 2006r.
5. Spotkanie organizowane przez Instytut Rachunkowości i Podatków oraz EuroArbitration n/t. „Rozwiązania sporów w sektorze finansowym”, które odbyło się w dniu 11 lipca 2006r.
6. Spotkanie organizowane przez Instytut Rachunkowości i Podatków n/t. „Międzynarodowe standardy Sprawozdawczości Finansowej a Kodeks Spółek Handlowych i prawo podatkowe w Polsce”, które odbyło się w dniu 29 listopada 2006r.